

Alþingi - Nefndasvið
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Reykjavík, 22. desember 2009
Tilvísun: 2009120014
Bréfalykill: 50.11
Verknúmer: 1227000

Efni: Umsögn Orkustofnunar um tillögu til þingsályktunar um aðgerðir til að hvetja til fjárfestinga erlendra aðila á Íslandi, 13. mál.

Orkustofnun hefur borist erindi iðnaðarnefndar Alþingis, dags. 16. desember 2009, þar sem óskað er umsagnar stofnunarinnar um tillögu til þingsályktunar um aðgerðir til að hvetja til fjárfestinga erlendra aðila á Íslandi, 13. mál.

Orkustofnun hefur kynnt sér framangreinda tillögu til þingsályktunar. Orkustofnun tekur hins vegar ekki afstöðu til a. og c. lið tillögunnar, án þess að draga úr mikilvægi þeirra þátta sem þar er fjallað um. Hvað varðar b. lið tillögunnar vill Orkustofnun koma á framfæri eftirfarandi athugasemdum.

Í greinargerð með umræddri tillögu segir m.a. að mikill óvissuþáttur við ákvörðun fyrirtækja um að staðsetja sig á Íslandi er afhending orku. Er bent á að í dag er ekki hægt með neinni vissu að tiltaka áætlaðar dagsetningar orkuafhendingar sem er algerlega óviðunandi fyrir fjárfesta og að það virðist með öllu óljóst hver stefna ríkisstjórnarinnar er í orkumálum. Einnig sé mikilvægt að fyrir liggi skýrar upplýsingar um það hvert framboð af orku sé fyrir þá erlendu fjárfesta sem hafa áhuga á að staðsetja sig hér á landi.

Orkustofnun bendir á að í samstarfsyfirlýsingu ríkisstjórnarinnar segir að mótuð skuli heildstæð orkustefna sem skuli miða að því að endurnýjanlegir orkugjafar leysi innflutta orku af hólmi og að við orkuframleiðslu með vatnsafla og jarðvarma verði gætt varúðar- og verndarsjónarmiða. Þá er einnig kveðið á um að orkustefnan skuli styðja við fjölbreytt atvinnulíf, með áherslu á uppbyggingu vistvæns hátækniiðnaðar og að sjálfbær nýting verði höfð að leiðarljósi. Ennfremur segir í samstarfsyfirlýsingunni að ríkisstjórnin vilji efla græna atvinnustarfsemi, þar með talin verkefni þar sem hrein og endurnýjanleg orka er nýtt á sjálfbæran hátt til verðmæta- og atvinnusköpunar. Lögð verði áhersla á að kortleggja sóknarfæri Íslands í umhverfisvænum iðnaði og ýta undir fjárfestingar með tímabundnum ívilnunum og hagstæðu orkuverði.

Með vísan til framanritaðs vekur Orkustofnun athygli á að iðnaðarráðherra hefur skipað sjö manna stýrihóp sem hefur það hlutverk að undirbúa og fjalla um efnistöð og framsetningu stefnumótunar á sviði orkumála. Samkvæmt skipunarbréfi ber stýrihópnum að fjalla m.a. um eftirfarandi atriði og gera tillögur um aðgerðir eftir því sem við á:

1. Ná heildarsýn yfir mögulegar orkulindir landsins, aðferðir og tækni við nýtingu þeirra, hugsanleg umhverfisáhrif og sjálfbærni nýtingarinnar ásamt rekstrarlegri og þjóðhagslegri hagkvæmni.

2. Fara sérstaklega yfir möguleika og hugsanlegar aðferðir stjórnvalda til þess að stjórna nýtingu orkunnar m.t.t. sjálfbærni, efnahagslegrar uppbyggingar og stöðugleika
3. Stýrihópurinn skal sérstaklega fjalla um möguleika á að nýta orkulindir og sérþekkingu okkar og reynslu á sviði orkumála til atvinnuuppbyggingar á næstu árum.
4. Stýrihópurinn skal skoða möguleika á samvinnu við aðrar þjóðir í orkumálum og gera tillögur um aðgerðir stjórnvalda til að efla slíka samvinnu ef hagkvæmt er talið.
5. Stýrihópurinn skal gera tillögu að forgangsröðun á nýtingu orkunnar með hliðsjón af áherslum og markmiðum ríkisstjórnarinnar s.s. aðgerðaráætlun ríkisstjórnarinnar í loftslagsmálum. Móta skýra stefnu og markmið um minnkandi notkun jarðefnaeldsneytis og losun koltvísýrings með betri orkunýtni, orkusparnaði, hagrænum hvötum og með því að þróa og nýta vistvæna orkugjafa fyrir bifreiðar, tæki og skip
6. Meta stöðu Íslands með tilliti til orkuöryggis og viðbúnaðar til að bregðast við utanaðkomandi aðstæðum.
7. Kortleggja fræðslu og rannsóknir á sviði orkumála og gera tillögur um samráðsvettvang sem kanni möguleika á betri samhæfingu og samstarf mismunandi starfseininga.
8. Stýrihópurinn skal í starfi sínu leitast við að skilgreina og tímasetja markmið og kennistærðir þannig að hægt sé að mæla þróun og árangur á sviði orkunýtingar og minni umhverfisáhrifa.

Þá bendir Orkustofnun einnig á að vinna við II. áfanga rammaáætlunar um nýtingu vatnsafls og jarðvarma stendur enn yfir og er þeirri vinnu ætlað að ljúka í ársbyrjun 2010. Er þeirri vinnu m.a. ætlað vinna að því að skapa sátt um vernd og nýtingu náttúrusvæða. Sérstök áhersla er lögð á að meta verndargildi háhitasvæða landsins og flokka þau með tilliti til verndar og orkunýtingar. Stefnt verður að því að leggja niðurstöðu rammaáætlunar fyrir Alþingi til formlegrar afgreiðslu.

Með vísan til framanritaðs vill Orkustofnun vekja athygli á að stjórnvöld eru að vinna að þeim atriðum sem m.a. vísað er til í b. lið tillögunnar. Á grundvelli þeirrar vinnu, þ.e. niðurstöðu rammaáætlunar og mótun orkustefnu, er unnt að vinna með upplýstum hætti að umræddum staflið tillögunnar.

Hvað varðar beinar tengingar við virkjanir og skilgreining á stórnotendahugtaki raforkulaga, nr. 65/2003, þá er ítrekað að þau mál eru til skoðunar í endurskoðunarnefnd raforkulaga sem starfar á grundvelli bráðabirgðaákvæði XIII við raforkulög

Orkustofnun gerir að öðru leyti ekki athugasemdir við efni tillögunnar.

Lárus Ólafsson